

การปรับปรุงคุณภาพและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สับประรดภูเก็ต

Quality – improved and value – added Phuket pineapples [*Ananas comosus* (L.) Merr. C.V. Phuket]

ภูวคล บุตรรัตน์¹ และอาคม วังเมือง²

Puwadon Butrat and Arkom Wangmuang

บทคัดย่อ

เพื่อหาแนวทางปรับปรุงคุณภาพผลผลิตสับประรดภูเก็ต ด้วยวิธีใช้สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชบางชนิดและธาตุอาหารเสริมยูนิเลท (unilate) ฟันผลอ่อน วิธีการหักจุกผลอ่อน การใช้สาร NAA ร่วมกับการให้ปุ๋ยโปตัสเซียม (0 – 0 – 60) และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสับประรดผลเล็กจากหน่อข้างที่ไม่ใช้ประโยชน์ด้วยการหาวิธีกระตุ้นให้เกิดจุกย่อย รอบโคนจุกเดิม เพื่อใช้เป็นสับประรดระดับหรือใช้บูชาพระตามประเพณีนิยมของชาวจีน ใช้เป็นภาชนะใส่อาหาร แทนถ้วยแก้วพลาสติก โดยทำการทดลองในแปลงสับประรดภูเก็ตของเกษตรกร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ระหว่างเดือนธันวาคม 2544 ถึงสิงหาคม 2546 พบว่า NAA 100 ppm. ฟันผลอ่อนอายุ 2 เดือน 3 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน 1 สัปดาห์ ช่วยให้สับประรดมีน้ำหนักผลเพิ่มขึ้น 25% เมื่อใช้ NAA ร่วมกับธาตุอาหารเสริมยูนิเลท ช่วยให้ปริมาณน้ำตาลเพิ่มเล็กน้อย ปริมาณกรดลดลง สับประรดมีรสชาติดีขึ้น การใช้ NAA ร่วมกับปุ๋ยโปตัสเซียม 15 กรัม/ต้น ช่วยให้คุณภาพผลดีขึ้น ผลโตและปริมาณน้ำตาลเพิ่มขึ้น ส่วนวิธีการหักจุกผลอ่อนไม่ช่วยให้คุณภาพสับประรดดีขึ้น ปริมาณน้ำตาลลดลง รูปทรงไม่สวย การผลิตสับประรดภูเก็ตผลเล็กด้วยการใช้สาร Ethephon 100 ppm. ผสมยูเรีย 1.5% ฟันปลายยอดหน่อข้าง 20 มล./ยอด เมื่อผลอ่อนอายุ 2 เดือน ใช้สาร BA 1,000 ppm. ฟันกลางจุกหรือโคนจุก 15 มล./ผล 3 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน 3 วัน สามารถกระตุ้นให้เกิดจุกย่อยได้ 98 – 100% จำนวนจุกย่อยเฉลี่ย 8 – 12 จุกย่อย/ผล

---

¹ วท.ม. (พฤกษศาสตร์) รองศาสตราจารย์ ² ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) อาจารย์

ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต เขตการศึกษาภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การปรับปรุงคุณภาพและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สับประรดภูเก็ต

Quality – improved and value – added Phuket pineapples [*Ananas comosus* (L.) Merr. C.V. Phuket]

ภูวดล บุตรรัตน์¹ และอาคม วังเมือง²

Puwadon Butrat and Arkom Wangmuang

Abstract

Quality – improvement tests of pineapples C.V. Phuket with plant growth regulating chemicals, accessory nutrient (unilate) spray on young fruit, and crown cutting, fertilizer (KCl 0 – 0 – 60) were value – added with induced crownlet on small pineapple from ground sucker. These experiment were conducted at Amphoe Talang of Phuket Province, between December 2001 and August 2003. The result showed that the young pineapple (2 month) that were sprayed with NAA (100 ppm..) three times every week gave a 25% increase of fruit weight. NAA 100 ppm.. and unilate are used to increase total soluble solids (TSS) but low citric acid. NAA 100 ppm. with fertilizer (KCl 0 – 0 – 60 15 g./plant) gave the best fruit quality, with the large size and high TSS. The crown cutting did not effect the increase of fruit's quality. Value – added efforts for Phuket pineapple using ethephon 100 ppm.. + urea 1.5% 20 ml/plant into the shoot tip of ground sucker for flowering and sprayed with BA 1,000 ppm.. 15 ml/fruit three times every three days to the shoot tip or base of crown on the young pineapples (2 months), gave 98 – 100% small pineapples with 8 – 12 crownlets per fruit.

Key words : Ananas, pineapple, NAA, value - added

---

¹ วท.ม. (พฤกษศาสตร์) รองศาสตราจารย์ ² ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) อาจารย์

ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต เขตการศึกษาภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์